

Регистри за съдимост

ECRIS (Европейската информационна система за регистрите за съдимост) беше създадена през април 2012 г. с цел да се улесни обменът на информация от регистрите за съдимост в рамките на целия ЕС. С нея се установяват електронни връзки между държавите членки и се въвеждат правила, за да се гарантира, че информацията за постановените присъди, съдържаща се в системата с регистрите за съдимост на държавите членки, може да бъде обменяна посредством стандартизирани електронни формати, по еднообразен и бърз начин и при спазване на кратките законови срокове.

Контекст

Делото **Fourniret** от 2004 г. и многобройните изследвания, които го последваха, доказаха, че националните съдилища често постановяват присъди, без да знаят за евентуални присъди, постановени в други държави членки. Липсата на информация доведе до неадекватни съдебните решения, в които не се вземаше предвид съдебното минало на дадено лице, и попречи да бъдат взети мерки, за да се избегне извършването отново на същия вид престъпление.

От 2008 г. насам информацията от регистрите за съдимост задължително се обменя за целите на новообразувано наказателно производство срещу дадено лице с оглед на изпълнението на [Рамково решение 2008/675/ПВР на Съвета за вземане предвид присъдите, постановени в държавите — членки на Европейския съюз, в хода на новообразувани наказателни производства](#).

Системата ECRIS

Системата ECRIS беше създадена в отговор на необходимостта от подобряване и улесняване на обмена информация от регистрите за съдимост на европейско равнище. Информацията, съдържаща се в националните регистри за съдимост, може да бъде обменяна по електронен път чрез защитена информационна инфраструктура, по бърз, еднообразен и лесен начин. Тя дава на съдиите, прокурорите и съответните административни органи лесен достъп (чрез специално определен „централен орган“ във всяка държава членка) до подробна информация относно съдебното минало на всеки гражданин на ЕС, без значение в коя държава членка е била постановена присъда срещу това лице в миналото.

Информацията може да се обменя за най-разнообразни цели съгласно Рамковото решение и националното право:

- Информацията от регистрите за съдимост трябва да се обменя за целите на новообразувано наказателно производство срещу дадено лице с оглед на изпълнението на [Рамково решение 2008/675/ПВР на Съвета за вземане предвид присъдите, постановени в държавите — членки на Европейския съюз, в хода на новообразувани наказателни производства](#).
- Обменът на информация е задължителен, ако тя бъде поискана в рамките на процедури по наемане на работа, свързана с пряк и редовен контакт с деца, както е предвидено в член 10 от [Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография и за замяна на Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета](#).
- Чрез ECRIS информацията може също така да бъде обменяна за всяка друга цел, предвидена от националното законодателство (като например процедури по наемане на работа, процедури по натурализация, процедури за предоставяне на убежище, процедури за издаване на разрешения във връзка с огнестрелни оръжия, процедури за осиновяване и т.н.).

Общи принципи

- ECRIS се базира на **децентрализирана информационно-технологична архитектура**, при която данните от регистрите за съдимост се съхраняват единствено в националните бази данни на държавите членки и се обменят по електронен път между централните органи на държавите членки при поискване.

- **Държавата членка, чийто гражданин е съответното лице**, става **централното място на съхранение на всички присъди**, постановени срещу това лице. Тя има задължение да съхранява и актуализира цялата получена информация и да предава тази информация на другите държави членки при поискване. В резултат на това всяка държава членка трябва да бъде в състояние да предоставя пълна и актуална информация за присъдите, постановени срещу нейните собствени граждани, независимо от това къде са били постановени.
- **Държава членка, в която се постановява присъда** срещу лице, което не е неин гражданин, е задължена да **изпрати възможно най-бързо информация** на държавата членка/държавите членки по гражданството на осъденото лице, включително актуализации във връзка с така постановената присъда.
- Предаването на информация за постановените присъди става **по електронен начин** посредством **стандартизиран европейски формат**, като се използват две референтни таблици на категориите наказуеми деяния и на категориите наказания. Тези таблици улесняват автоматизирания превод и взаимното разбиране на предадената информация. При предаване на информацията за постановена присъда държавите членки трябва да използват категорията на наказуемото деяние и на наказанието или санкцията. Кодовете позволяват автоматизиран превод на езика на получателя, което му дава възможност да реагира незабавно при получаване на информацията.

Законодателни инструменти

Принципите, които ръководят обмена на информация и функционирането на системата, са уредени в [Рамковото решение](#) за обмена на информация от регистрите за съдимост и в [Решението за системата ECRIS](#).

Въвеждане

Бяха предприети редица технически и финансови мерки, за да бъдат подпомогнати държавите членки при подготовката на техническата инфраструктура за свързване на техните системи с регистри за съдимост до април 2012 г. (законовия срок за въвеждане) и след това. Комисията предостави на разположение на държавите членки специален софтуер („образец на софтуерно приложение за свързване“), за да улесни взаимната връзка помежду им. Държавите членки можаха също така да поискат финансова подкрепа от ЕС под формата на безвъзмездни средства по [Програма „Наказателно правосъдие“](#), за да модернизират националните си системи с регистри за съдимост.

През 2017 г. всички държави членки бяха свързани с ECRIS. Въпреки това не всички държави членки са свързани към всички други държави членки. За по-подробна информация моля вижте [първия статистически доклад на Комисията](#) относно използването на ECRIS, който беше публикуван на 29 юни 2017 г.

Извлечение от регистрите за съдимост за цели, различни от тези на наказателното производство

В съответствие с разпоредбите, установени в Рамково решение 2009/315/ПВР на Съвета и в Решение 2009/316/ПВР на Съвета, и с националните разпоредби, обменът на информация от регистрите за съдимост може да се извършва за цели, различни от тези на наказателното производство. Допълнителна информация за това как може да бъде получено извлечение от регистрите за съдимост за подобни други цели можете да намерите на страницата на държавата членка, като **щракнете върху съответното знаме**.

Предложението на Комисията за подобряване на обмена на информация относно граждани на трети държави и лица без гражданство (ГТД)

ECRIS функционира ефикасно по отношение на гражданите на ЕС въз основа на принципа на държавата членка по гражданството като единно място на съхранение на цялата информация относно присъдите. ECRIS обаче не е пригодена по същия начин за обмена на информация за присъдите на ГТД, тъй като не съществува единно място на съхранение за информацията за ГТД. Поради това понастоящем, без да се извърши допитване до всяка държава членка поотделно, е невъзможно да се определи дали и в кои държави членки даден ГТД е бил осъждан.

С цел справяне с това положение на 19 януари 2016 г. Комисията прие [предложение за Директива за изменение на Рамково решение 2009/315/ПВР на Съвета във връзка с ECRIS](#), а на 29 юни 2017 г. — допълващо го [предложение за Регламент](#), за да създаде централизирана система ECRIS-TCN с цел по-ефикасно идентифициране на държавите членки, в които са били постановени присъди срещу даден ГТД.

В предложения регламент се урежда създаването на централизирана система ECRIS-TCN в рамките на агенцията eu-LISA. Системата се състои от идентификационни данни (буквено-цифрови данни и пръстови отпечатьци) на всички ГТД, осъдени в държавите членки. Механизъм за търсене позволява на държавите членки да търсят в индекс онлайн. При

„намерено съответствие“ се посочва държавата членка или държавите членки, в които е бил осъден даден ГТД. След това от идентифицираната държава членка или държави членки може да се поиска да предоставят пълна информация от регистрите за съдимост чрез създадената ECRIS.

Предложената директива урежда задълженията на държавите членки по отношение на ECRIS-TCN на национално равнище, както и обмена между държавите членки на пълната информация относно присъдите.

Предложената директива и предложеният регламент понастоящем са в процес на договаряне, изменение и финализиране в рамките на законодателния процес на европейските законодатели — Съвета и Парламента.

Тази страница се поддържа от Европейската комисия. Информацията на тази страница не отразява задължително официалната позиция на Европейската комисия. Комисията не поема никаква отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. За да се запознаете с правилата относно авторското право за страниците на ЕС, моля прочетете правната информация.

Последна актуализация: 22/01/2019